732/05

Den 26. september 2005 blev i sag nr. 65.495:

xxxxxxx xxxxxxxxxxx xxxxxx
xxxxx xxx xxxxx
xxxx xxxxxxxx

mod

StK:Pension
Tuborg Havnevej 14
Boks 824
2900 Hellerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der er omfattet af en arbejdsmarkedspension i StK:Pension, klager ved sin advokat over, at hendes invalidepension nedsættes i forbindelse med indbetaling af et større månedligt beløb til pensionsordningen. Klageren ønsker tillige at få fjernet børnepensionen. Endelig angiver hun, at aftalevilkårene - som selskabet henviser til i denne sammenhæng - skulle være hende ubekendte, samt at der er væsentlig forskel mellem hendes pension og oplysningerne i et taleksempel i selskabets magasin "…så længe vi lever" nr. 3/2004.

Selskabet finder ikke, at der er grundlag for at efterkomme klagen, da de anførte forhold har deres begrundelse i det for forsikringen gældende pensionsregulativ, der er en del af aftalegrundlaget for klagerens pensionsordning.

Det fremgår af sagen, at klageren blev optaget i selskabet den 1/4 1990. Ved optagelsen blev der udstedt en police dateret 9/1 1991.

Af klagerens forsikringsoversigt dateret 17/3 2003 fremgår det bl.a., at den månedlige invalidepension udgjorde 1.972 kr.

2. 65.495

Klageren fratrådte sin pensionsgivende stilling den 1/11 2003, hvorved hun opnåede ret til dækning ved erhvervsevnetab fra samme dato i form af invalidesum, invalidepension og præmiefritagelse. I den forbindelse modtog klageren selskabets udbetalingsmeddelelse af 27/7 2004, hvoraf det bl.a. fremgår, at den månedlige invalidepension udgjorde 1.540 kr.

I skrivelse af 3/8 2004 til selskabet meddelte klageren, at hun var utilfreds med invalidepensionens størrelse, og at forsikringen omfatter børnepension.

I skrivelse af 12/8 2004 til klageren oplyste selskabet om pensionsregulativets bestemmelser om fastlagte obligatoriske pensionsdækninger, prioriteringen af disse og beregningen af dækningernes størrelse. Endvidere anførtes det, at et omvalg til selskabets nye pensionsordning "3 i 1 Pension" ikke ville kunne ske.

Klageren meddelte i skrivelse af 22/9 2004 til selskabet, at hun fortsat ikke kunne forstå rimeligheden i invalidepensionens størrelse.

I skrivelse af 30/9 2004 til klageren gav selskabet en uddybende forklaring.

Klageren har herefter indbragt sagen for nævnet. Af klageskrivelsen fremgår bl.a.:

> "1. Sagsfremstilling …
>
> På baggrund af sagens akter ser jeg stadig ikke nogen rimelig grund til, at min udbetalte månedlige pension beskæres med 22 %, dvs. fra udsendt Forsikringsoversigt af 17.03.2003, 1.972 kr. til 1.540 kr. i brev fra Sampension af 27.07.2004, samt at der i 2003 er indbetalt et højere beløb til pension pr. md. end forventet.
>
> Ydermere har aftalevilkårene der er beskrevet i brevene fra Sampension af 12.08.2004 og 30.09.2004 været ukendt for mig. Hvem er de indgået med? Endvidere kan jeg ikke forstå hvordan min pension kan være så forskellig fra det beskrevne eksempel i bladet 'Så længe vi lever' nr. 3/2004, jfr. bilag .. Der er indbetalt til min pension i 12 år. Det undrer mig, at Sampension kan tillade sig, at forvalte kundernes penge så dårligt!

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …

At få udbetalt mindst 1.972 kr. pr. md. samt at få børnepension fjernet og overført til mig. Det må være ganske få, der har børn under 21 år, når de er 67 år."

Selskabet har i skrivelse af 8/12 2004 til nævnet fastholdt, at klageren er blevet behandlet korrekt ud fra pensionsregulativets bestemmelser om, hvilke pensioner pensionsordningen skal omfatte, og om beregningen af disse pensioners størrelse. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

"Af den police, forsikrede har modtaget, ses, at forsikringsydelserne fremgår af det pensionsregulativ, som er vedlagt policen.

Det ses endvidere at størrelsen af forsikringsydelserne fremgår af den forsikringsoversigt, som er vedlagt policen. StK:Pension udsender mindst en gang om året en ajourført forsikringsoversigt.

Forsikrede har på dette grundlag fuldt ud kunne orientere sig om indholdet af aftalegrundlaget for pensionsordningen og om udviklingen i de enkelte pensioner størrelse hen over tid.

Det fremgår af pensionsregulativets § 1, at dette er aftalt med de lønforhandlende parter Statsansattes Kartel (StK) og Finansministeriet, og gælder for de personer, som i henhold til lønoverenskomst skal indtræde i pensionsordningen.

Af pensionsregulativets § 5 fremgår det, at pensionsordningen er sammensat af obligatoriske og valgfri pensionsydelser. De obligatoriske ydelser indgår i pensionsordningen i rækkefølgen gruppelivsforsikring, børnepension (10 % løn), alderssum, (50 % løn), alderspension (30 % løn), og invalidepension (30 % løn) i det omfang, der er præmie til det.

4. 65.495

Ved forsikredes optagelse i pensionsordningen var der tale om et relativt lille pensionsbidrag i procent af lønnen, hvorfor forsikrede kun kunne opnå de 4 førstnævnte obligatoriske dækninger - og ikke engang en fuld alderspension på 30 % af lønnen.

Efter at pensionsbidraget er steget hen over tid fra 3,9 % til 12 % fra 01. 10. 1997 og til 12,5 % fra 01.04.2003, er der opnået fuld alderspension, men stadig kun en invalidepension, der ikke når op på de 30 % af lønnen.

Dette skyldes bl.a. at forsikrede aldersmæssigt nærmer sig pensioneringsalderen, hvorfor der er få år til betaling af præmie til opbygning af aldersdækningen, hvilket går forud for etablering af invalidepensionsdækning.

Forsikrede har af samme årsager derfor heller ikke opnået valgfrie pensioner i pensionsordningen.

Forsikrede har kunnet følge udviklingen i pensionerne på de modtagne forsikringsoversigter.

En enkel forklaring på, hvad der sker forsikringsteknisk i forsikredes pensionsordning ved lønstigninger er beskrevet nedenfor. Det kan heraf udledes, hvorfor forsikredes invalidepension, som ifølge forsikringsoversigten med seneste status 17.03.2003 har en månedlig størrelse på 1972.- kroner, efter senere forhøjelse udgør 1.540.- kroner månedlig, jf. i øvrigt selskabets brev af 12.08.2004.

Når man i en højere alder opnår en lønforhøjelse, som ifølge pensionsreglerne medfører en stigning i alderssummen på 50 % og i alderspensionen på 30 % af denne lønforhøjelse, betyder det en væsentlig stigning i betalingen for disse aldersdækninger.

Man skal nemlig huske på, at den forhøjede alderspension statistisk kan forventes udbetalt i mere end 15 år, og at der ofte er en kortere periode at betale til opsparingen til denne dækning i. Endvidere er der en kortere tid at betale for opsparingen til

den forhøjede alderssum. Så aldersdækning af en given størrelse bliver dyrere og dyrere at købe ved stigende alder.

Denne stigning i betalingen for aldersdækning kan i en højere alder ikke betales af forhøjelsen af pensionsbidraget, som i dag er fastsat til en fast procent på 12,5 % af lønnen. Stigningen kan alene betales ved nedsættelse af det pensionsbidrag, der efter køb af aldersdækning efterfølgende er til rådighed til køb af yderligere pensioner.

I forsikredes tilfælde, hvor der alene forefindes invalidepension købt efter aldersdækningen, medfører dette at invalidepensionen samtidig nedsættes, når aldersdækningen forhøjes. I modsat fald skulle pensionsbidraget i procent af lønnen samtidigt forhøjes en del ved lønforhøjelsen for at betale merprisen, hvilket kun sjældent sker i en fuldt udbygget arbejdsmarkedspensionsordning.

Børnepensionen er som omtalt ovenfor en obligatorisk dækning, der ikke kan fravælges.

Det er rigtigt, at der ikke er mange personer i alder 67 år, som får brug for børnedækning til børn under 21 år, men de findes. Men børnepension udbetales for øvrigt også ved erhvervsevnetab eller død forinden. Dækningen er for øvrigt billig, og dens bortfald ville ikke forøge invalidepension eller aldersdækningen væsentligt.

Modsvarende er der heller ikke mange unge, der får udbetalt invalidesummen eller dødsfaldssummen fra gruppelivsordningen. Det er der til gengæld en del af de ældre forsikrede som opnår - bl.a. har forsikrede fået udbetalt invalidesummen. Alligevel betaler de unge samme bidrag som de ældre til gruppelivsdækningen. Uden de unge i gruppen ville dækningen blive meget dyr for de ældre.

Det er heller ikke alle der opnår at blive alderspensionister, andre opnår alderspension i mange år.

Dette er et almindeligt princip i en solidarisk obligatorisk pensionsordning på forsikringsmæssig basis. Og det er en sådan pensionsordning aftaleparterne har ønsket at oprette for medarbejderne.

3 i 1 Pension indeholder derfor også en basispension, der omfatter obligatorisk børnepension. Ved en overgang til 3 i 1 Pension kunne forsikrede altså heller ikke slippe for børnepensionsdækningen. Forsikrede var blevet sygemeldt på det tidspunkt materialer til eventuelt valg blev udsendt."

Klagerens advokat og selskabet har herefter ført en omfattende korrespondance, hvor selskabet indgående har redegjort for pensionsordningens regler for dækninger og beregning af dækningernes størrelse. Klagerens advokat har bl.a. anført, at selskabet - efter hendes opfattelse - har foretaget en uberettiget pensionsberegning, og at klageren ikke har haft mulighed for at gøre sig bekendt med vilkårene inden aftalens indgåelse, hvorfor disse skal fortolkes til fordel for klageren. Selskabet har bl.a. henvist til, at der er tale om en obligatorisk pensionsordning, der er oprettet i kraft af den lønoverenskomst, klageren har været omfattet af, og reglerne for pensionsberegning fremgår af pensionsregulativet og forsikringsbetingelserne.

Pensionsregulativet indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 1 Indmeldelse**

Dette pensionsregulativ gælder for:

- ansatte - med månedsvis lønafregning - inden for Statsansattes Kartel's (i det følgende kaldet StK) forhandlingsområde, som ikke er omfattet af en anden pensionsordning, og som har opnået pensionsret i henhold til aftale mellem Finansministeriet og StK.

…

§ 5 Pensionsydelser

…

Pensionsordningen er sammensat af obligatoriske og valgfrie pensionsydelser. De valgfrie pensionsydelser kan medarbejderen selv bestemme inden for de givne ram-

mer. De obligatoriske pensionsydelser indgår i pensionsordningen i den rækkefølge, som er nævnt nedenfor og i det omfang, der er præmie til det.

…

1. **Gruppelivsforsikring.** (obligatorisk)
   Engangsbeløb, der udbetales ved varigt erhvervsevnetab og ved død.

   Beløbsstørrelserne aftales år for år mellem StK og KP.

2. **Børnepension.** (obligatorisk)
   Udgør 10 % af pensionsgivende løn til hvert af medarbejderens børn under 21 år ved medarbejderens erhvervsevnetab, død og alderspensionering (67 år).

3. **Alderssum.** (obligatorisk)
   Éngangsbeløb, som højst kan udgøre 50 % af den pensionsgivende årsløn.

   Indtræder medarbejderen efter 60 års-fødselsdagen, indeholder pensionsordningen ikke alderssum.

4. **Alderspension.** (består af en obligatorisk og en valgfri del)
   Den obligatoriske del skal være på 30 % af den pensionsgivende løn.

   Der er ingen øvre grænse for den valgfri del.

5. **Invalidepension.** (består af en obligatorisk og en valgfri del)
   Den obligatoriske del skal være på 30 % af den pensionsgivende løn.

   Den valgfri del kan højst udgøre yderligere 50 % af den pensionsgivende løn.

6. **Ægtefællepension.** (valgfri)
   Kan højst udgøre 100 % af pensionsgivende løn.

   Der kan ikke samtidigt vælges ugiftesum.

7. Ugiftesum. (valgfri)
Kan højst udgøre 4 gange den maksimale ægtefællepension.

Der kan ikke samtidigt vælges ægtefællepension.

Ugiftesum kan ikke etableres efter medarbejderens 60 års-fødselsdag."

Nævnet udtaler:
Nævnet bemærker indledningsvis, at utilfredshed med pensionsaftalens indhold må rettes mod den aftalepart, der på klagerens vegne har indgået overenskomsten. Herefter bemærkes, at selskabet efter nævnets opfattelse på overbevisende måde har redegjort for årsagen til reduktionen af invalidepensionens størrelse, og at nævnet ikke har grund til at antage, at selskabet har foretaget forkerte beregninger. Nævnet finder derfor ikke anledning til at kritisere selskabets afgørelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen